

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1904. szeptember 15.

Csütörtök.

XXIII. évfolyam. 74. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes száma ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petit sorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetések a nyiltterek díja előre fizetendő.

A társadalom és a hadsereg.

(Ü. L.) A gimnáziumokba való tódulás országos veszedelemmé kezd lenni. Mindent el kell követni megakasztására. A közönséget fel kell világosítani. Hadd tudja meg, hogy a gimnázium nemcsak uraságra, hanem sokkal több esetben cifra nyomoruságra, proletárságra nevel. Hogy sehol e világon nincs annyi koldus, annyi meghasonlott, annyi elkeseredett, annyi kétségbeesett ur, mint Magyarországon. Mindent el kell követni ennek az urhatnámságban elernyedő társadalomnak felrázására. Értse meg, hogy a legnagyobb tisztesség a munka, hogy a füstös gyár, a poros műhely, mely kenyeret ad, megbeesüldöb, mint a hivatal, az iroda, a rendelőszoba, melyben a nyomoruság árnyai sötétlenek. Ha az államnak van pénze gimnáziumokra, legyen pénze ipariskolákra is. Állítson fel annyit, a mennyi kell, hogy ne csak jeles tanulókat lehessen felvenniök, mivelhogy a kormányozható légkört a történelmi dátumok ismerete nélkül is meg lehet konstruálni és a puszkapor felhalmozója sem volt grammatikai lángész. Irtuk, ahol tudjuk, az urhatnámságot szülő elölítéletet, a többi előítélettel együtt, mert bizony ez nem a legkevésbé veszedelmes azok közt, melyek ennek az országnak egészséges fejlődését gátolják.

Százszor elvont mondván és ezerszer megírva, hogy ipart, kereskedelmet szó-

áradattal teremteni nem lehet. Üres fecsegés az önálló vámterület-féle hangoztatás, ha az intelligens osztály fiai irtóznak az ily pályára való menéstől. Hiszen Anglia, Francia és Németország ipara azért oly kifejtet, mert a társadalom minden rétege képviselve van az ipar-kereskedelmi pályán. Ellenben Oroszországban, Romániában, Spanyolországban pang az ipar, mert az lenézett pálya. Egy ipar és kereskedelem csak az esetben virágozik fel, ha az behatol a konyhától a palotáig, akkor karoltatik igazában fel a hazai ipar produktuma, ha annak előállításában a társadalom összes rétegei részt vesznek. A míg ez be nem következik, addig valódi hazai ipar támogatás be nem áll, mert az ország lakói zömének és különösen az intelligenciának nincs érzéke az ipar produktumok iránt, azt mint idegen tárgyat néz és olcsósága szerint vesz. A szellem az, a mely kifejleszti az ipar iránti érteket, s vonzóvá teszi e folytán a hazai ipar produktumok iránti szeretetet, még ha az drágább is mint a külföldi. De ezen szellem ki nem fejlődhetik a mi nevelési rendszerünk mellett, a midőn az iparos-kereskedői pálya iránti ellenszerv általános és olasz-fal választja el az uri pályára nevelteket az ipar-kereskedelmet üzőktől. Egész külön társadalmi osztály a kereskedő-iparos, kevés az érintkezése velük a más osztálybeliekkel, szorítkozik az jó formán az adás-vevési aktusra. Persze így mint idegenek állunk

egymással szemben, nemsokat törődünk egymás bajaival s hidegen hagyja keblünket a magyar iparos magyar produktuma. Külföldön tekintélyes osztály a kereskedő és iparos, össze van forrva a más osztálybeliekkel, — nálunk egy türt osztály, a kikkel legkisebb társadalmi érintkezés sincs csak párt politikai célokból öleljük olykor keblünkre őket, hogy annál ridegebben zárkózzunk el előlük a rendes körülmények közt. Őket állandóan „Maga“-szóval tituláljuk, mint alsóbb rendűeket!... De azért fehér asztal mellett éltetjük a hazai ipart és koccintunk a kereskedőkkel; mikor aztán az asztal bontás bekövetkezik, megint elfoglalja uralmát a hideg válasz-fal és folyik tovább a „Maga“-megszólítás. Nem lesz így soha valódi magyar ipar és magyar kereskedelem, meg kell végre változnia nevelési rendszerünknek s többre becsülni a munkát az uri pályánál.

Azt azonban jóleső örömmel konstataljuk, hogy a társadalom érzéke kezd kifejlődni a katonai pálya iránt. És ez nyilvánul abban, hogy a közös hadsereg katonai nevelő és képzőintézeteiben az idén már sokkal több ifju jelentkezett felvétellel végett, mint eddigélé bármikor. És mint-hogy a beérkezett adatokból konstatalni lehet, hogy a jelentkezők a társadalom minden rétegéből tódulnak a dicsőséges katonai pályára; sőt minthogy tényleg bebizonyult, hogy nem is az ujonnan létesített nagyszámú alapítványi helyek vonzot-

TÁRGA.

Élünk-e?...

Élünk-e, vagy csak
Almodunk?
Honnét, hová hull
Csillagunk?

Egy pillanat, egy
Villanás,
Hulló csillag, e
Lét se más...

Haan Béla.

Furesa házasság.

Geronimóban élt egy Huntington nevű kereskedő. Elég jó módban volt, de a kis városkában sehogy sem tudott feleséget szerezni. Elhatározta végre, hogy hirdetés útján fog asszony után nézni. De ezt is oly különös módon tette, hogy a kellemtelenségek nem maradtak el. Ő magkereskedő volt és évenként a környék lakosainak elküldte zacskóiban magmintáit. Sajtákezüleg a következő tartalmu cédulákat irta:

„36 éves magkereskedő vagyok. Amely hölgy irodámban felkeres, azt feleségül veszem. Huntington Geronimóban.“

Kiválasztott három zacskót és mindegyikben egy ilyen cédulát helyezett el. A jó szerencsére bizta, hogy alkalmazottai hová küldik a zacskókat. Néhány hét múlva az iroda ajtaján kopogtatott valaki. Szíve lázasan dobogott, hamarjában kieszinosította magát, mert érezte, hogy feleség-jelöltje akarja átlépni a küszöböt. Csakugyan: egy nő volt.

— Olvastam a hozzám küldött nyilatkozatát s törvényeink értelmében követelem, hogy ígéretét bevéltse, rontott be nyersen a leány, aki utóvégre nem volt a legesunyább nő a világban.

Huntington csakhamar „megalkudott“ a leánnyal és még az nap megtartották az eljegyzést. Alig, hogy visszatértek a közjegyzői hivatalból, egy másik kisasszony jelentkezett és követelte Huntingtont, hogy saját kezűleg írott kötelezvénye értelmében feleségül vegye őt.

Huntington szepegett a félelemtől. Hol a másik főköttő-követelőre tekintett s várta már a pillanatot, a melyben a két feleség-jelölt széjjel fojja tépni őt, aki már Newman Susane-nak eljegyezte magát. De Douglas Alice, az új jövevény nem hagyta annyiban a dolgot. Azt ajánlotta, hogy huzzanak sorsot, kié legyen Huntington, aki jobban szerette volna Alicet, mert ez igazán szép nő volt.

Huntingtonnak végre egy mentő ötlete támadt. Felkérte a hölgyeket, hogy maradjanak egynehány pillanatig az irodában, ő tüstént visszatér.

Huntington felkereste könyvelőjét Sulas Jeques urat és barátságosan megveregette a vállát.

— Ön egy igen nagy szívességet tehetne nekem, fordult Huntington a könyvelő felé.

— Főnök urnak minden tekintetben rendelkezésre állok, szólott Sulas.

— Nézze, hibámból két nőnek ígértem, hogy feleségül veszem s most mind a kettő érvényesíteni akarja, törvényeink szerint a jogait. Vegye ön az egyiket feleségül!

A könyvelő savanyu arcot vágott, de végre mégis hajlott Huntington szavára, mert esetleg állásába került volna ellenkezése. Mindketten az irodába mentek, ahol már majdnem hajba kaptak a menyasszonyjelöltek.

— Hölgyeim, szólott a kereskedő, én nem vehetem feleségül mindkettőjüket. Áldo atkés könyvelőm azonban hajlandó egyikükkel házasságot kötni s így megmarad a kecske is, meg a káposzta is.

De a hölgyek mindegyike a kereskedőt akarta férjéül s ez újabb ellentétet támasztott. Végre abban állapodtak meg, hogy sorsot huzzanak. Ez meg is történt és a szebbik Huntingtonnak jutott. A könyvelő ábrázata kissé hosszúra nyúlt, midőn a csunya miss befűzte hosszú karját az övébe, de hát nem tehetett

ták az ifjakat a hadseregbe, mert a jelentkezettek túlnyomóan nagy része nem is pályázik az alapítványi helyekre: megállapítható, hogy az egész magyar társadalom az, a mely talpon állott, hogy itjuságának a hadsereg számára följárásával megfélemlen arra a szózatra, a mit Tisza István gróf miniszterelnök nemrég a képviselőházban a magyar nemzethez intézett.

Igen nagy fontosságúnak tartjuk ezt a mozzanatot és éppolyan örvendetesnek!... Látjuk bevonulni a magyar ifjúságot arra az öt jogosan megillető helyre, melyet eddig elhanyagolt. Látjuk ezáltal azt, hogy sok százakra, ezrekre menő tehetség, mely különben a protekció járszalagja dacára nyomorultan elpusztult volna a közéletben, érvényesül, alkot és a háza erejét gyarapítja. Látjuk, hogy a hadsereg szervezetébe új, friss vér tödul és remélünk általa új életet, erőteljesebb fejlődést, gyorsabb haladást: megfelelőt a mi viszonyainknak, történelmünknek, földrajzi fekvésünknek. És bizonyosan nem reménykedünk hiába. Ily uton jön létre a magyar hadsereg, a mely többet nem csak a papíron fog létezni.

Az istentisztelet és az itálmérés. Az itálméréseknek vasárnap és ünnepnapokon, vagy legalább az istentisztelet ideje alatt való bezáratása iránt egész sereg kérvény érkezett idők során a belügyi kormányhoz. Ezekre vonatkozólag most Tisza István gróf mint belügyminiszter a törvényhatóságok első tisztviselőihez e tárgyban intézett körrendeletben kimondja, hogy az összes itálmérő ületeknek vasárnap és ünnepnapokon való köteles bezáratását célszerűnek nem tartja s azt el se rendeli. Más dolog azonban a templomok közelében levő itálméréseknek az istentiszteletek, körmenetek idején való zárvatartása. Az idevágó rendőri intézkedések nem mindenütt felelnek meg a kívánalmaknak. A belügyminiszter pedig a közérkölcösiség szempontjából kíváló súlyt helyez az erről szóló rendőri tilalmak szigorú betartására s felhívja az illetékes ténnyezőket, hogy erre a legéberebb figyelemmel és ellenőrzéssel ügyeljenek.

mást, minthogy feleségül vette a véletlenül melléje cseppent asszonyszemélyt.

A lakzi megtörtént. Körülbelül öt hónap mulva jelentkezett a harmadik cédula tulajdonosa is, aki a szépség tekintetében felül multa már a férjes elődjét. Barker Jozefine kisasszony szintén követelte Huttigontól, hogy feleségül vegye őt.

— De kérem én már nős vagyok, felelte Huttington.

— Bánom is én, felelte az amerikai miss. Legyen mormon és akkor elvehet.

— De én nem akarom elvenni, felelte Huttington.

— Ugy? Akkor egyszerűen be-fogom perelni s tudhatja, hogy törvényeink szerint köteles lesz engem elvenni, vagy bezárják.

A dolog csakugyan a törvény elé került, ahol elévülés címén, mert a cédula kiállítása és a jelentkezés között 6 hónap telt el, elutasították a felperest keresetével. Jozefine azonban nem maradt pártában. Huttingtonnak volt egy váltókövetelése Smidth James uraál, aki becsukathatta volna üzletét, ha Huttington beperelte volna a váltót. De a derék kereskedő lemondott a követelésről azzal a feltétellel, hogy Smidth, aki özvegy ember volt, elvegye Jozefine kisasszonyt. A kereskedő jellemű Smidth szívesen egyezkedett ily módon ötven percentre hitelezőjével, mert a kisasszonynak szép horománya is volt.

A házasságkötésnek ez a módja bizony furesz egy kisse, de Amerikában, a szabad ipar hazájában, minden lehetséges, és így ez is...

Nagy Béla.

KÜLFÖLD.

A japán—orosz háború.

Londoni jelentés szerint az oroszok teljesen kivonultak Mukdenből.

Az oroszok visszavonulása a legnagyobb rendben történt.

A japán hadvezetőség elismeréssel van Kuropatkin hadvezéri talentuma iránt. A visszavonulás fedezését a japánok is nagyszerű hadműveletnek tartják.

Az oroszok még mindig a liaojangi útközét sebesültjeinek az elszállításával foglalkoznak.

Kuroki állítólag lépéseket tett a nemzetközi békekongresszusnál annak kipuhatólása iránt, hogy vajjon nem érkezett-e el már a békekötés ideje.

Kuropatkin parancsot kapott a cártól, hogy a visszavonulást szüntesse be s útközzék meg ismét a japánokkal.

Kuropatkin azonban a cári parancs ellenére tovább folytatja a visszavonulást.

Londoni jelentés szerint az oroszok öt nap alatt 20.000 embert vesztek.

Londonból jelentik, hogy két szemtanú elbeszélése szerint Port-Arthur ostrománál egy egész japán hadtestet levegőbe röpítettek az oroszok szárazföldi akná.

Ausztria belső bajai.

Ausztriának fáj minden porcikája. Előnti néha az irigység epéje, de legjobban fájnak belső bajai, melyek már nyílt sebökké fakadtak ki, s az egész világ látja azokat.

Mi természetesebb, minthogy a mi jogos követelésünk teljesedésbe menetele is fáj a mi „jó barátaink” egy részének, már t. i. a souverén nagy németeknek, a kik pórázon szeretnék ráncigálni Magyarországot.

Igy a közös hadügyminiszter nyelvrendelete, mely a közös hadsereg magyar ezredeinek a hatóságokkal és egyesekkel való érintkezésben a magyar nyelv használatát köteleosséggé teszi, igen lehangoló hatást tett mindazon osztrák körökben, melyek még mindig a hadsereg német jellegének fenntartásában látják a sereg harképségének főbiztosítékát. Az osztrák sajtó nyilatkozataiban mindenütt mély lehangoltság tükröződik vissza. Ugy fogják fel a dolgot, hogy a magyar nyelv rome térfoglalása csak kezdete egy nagy átalakulásnak, melynek végeredménye előbb vagy utóbb a hadsereg teljes kottválása lesz. Az ily fejtegetéseket mi magyarok azzal a hő óhajattal vesszük tudomásul: vajha igazuk volna osztrák ellenfeleinknek, kiknek kedvetlensége ebben az esetben, bár nem jogos, de érthető.

Azt már számba se vesszük, hogy a horvát ellenzéki sajtó is jónak látja a támadások egész özönét zudítani ránk a hadügyminiszter rendelete miatt. A horvát ellenzék nagyfokú irigységgel szemléli, hogy a magyar képviselőház kilences bizottságának katonai programja lassanként teljesül, a horvátoknak pedig, szerintök nem jut semmi. Ugy vélük, hogy a horvátok ismét kívannak játszva. Ez a támadás nem igazságos, mert a horvátok mindig hűséges támogatói voltak a hadsereg régi osztrák hagyományainak és hogy a horvátországi honvédségnél horvát a vezényszó, azt is a magyaroknak köszönhetik.

Jobban tennék ők is, de főképp osztrák jó barátaink, ha a maguk belső zavaraira gondolnának, különöst a nyelvviszály szempontjából. Erre bő alkalom kínálkozott Körber osztrák miniszterelnök legutóbbi galicziai körútjának célzataiban és nyíltan kifejezésre jutott szándékaiban. Lembergi beszédében, ott a miniszterelnök nagy politikai jelentőségű beszédet tartott, melyben behatóan tárgyalta az Ausztria népeit évek óta lázban tartó kérdést, a nemzetiségi és nyelvkérdést, Ausztria áldatlan politikai helyzetének a fő kuforrását. Az osztrák nyelvviszály részleteinek fejtegetései bennünket közelbb nem érdekelnek, nem is foglalt el a tekintetben Körber új álláspontot.

De méltán keltett nagy feltűnést az a kijelentése, hogy az osztrák nemzetiségek tulságos versengése „oly állapothoz fog visszavezetni, mely a nemzeti és politikai szabadságnak nem kedvez. Ha a

parlament (az obstrukció által) bennünket az osztrák állam gondnokaivá tesz, akkor tudjuk, hogy nekünk egyedül kell jóllétéről gondoskodnunk addig, míg a pártok a nemzeti ellenségeskedés bonyodalmaait elhagyják, Ausztria addig nem várhat.” Az osztrák kormány e szerint el van tökélye a 14. §. segítségével, tehát tényleg abszolút hatalommal kormányozni mindaddig, míg az osztrák nemzetiségeknek tetszik kibékülni. Hogy pedig ennek a Magyarországgal elintézésre váró kiegyezésre is nagy hatása lesz, azt magyarázni felesleges is.

Jó tehát a puskaport szárazon tartani.

IRODALOM.

Magyar regényírók. Ily címmel a Franklin-Társulat kiadásában nagyszabású irodalmi vállalat indul meg a hó folyamán, a mely hatvan díszes kötetben, a magyar regény- és elbeszélő irodalom legkiválóbb alkotásait foglalja egybe, a mult század kezdetétől napjainkig, a magyar festőművészek legjobbjainak mintegy ezer eredeti illusztrációjával. A hatalmas vállalatot, amelyet Mikszáth Kálmán szerkeszt és ő lát el nagyrétkü élet- és jellemrajzi bevezetésekkel, a lapunk mai számának hirdetési részében megjelent prospektus részletesen ismerteti, a melyre e helyütt külön is felhívjuk olvasóink figyelmét.

Zágoni Mikes Kelemen emléke.

A zágoni Mikes Kelemen-emlék-bizottság 8 évvel ezelőtt alakult avégre, hogy emléket állítson Rákóczi hű kísérőjének, a hazaszeretet és személyes hűség példányképének. Pár ezer buzdító aláírási ívet bocsátott szét az ország minden részébe. Az eredmény azonban nagyon csekély volt. Inkább a tanuló ifjúság mutatott érdeklődést. Különösen szép anyagi és erkölcsi sikerrel járt a kolozsvári egyetemi ifjúságnak 1901-ben tartott Mikes-ünnepélye, mely közel 1000 koronát juttatott a nemes célra. Ezen okulva, a bizottság az ország tanuló ifjúságához fordult, hogy Mikes-ünnepélyek rendezésével segítsék a nemes célt és ápolják Mikes emlékezetét. A tanuló ifjúság méltányolta is a törekvést. Alig egy pár iskola maradt érzéketlen, a nagyobb rész szép Mikes-ünnepélyeket rendezett.

Nyole évi kitartó igyekezetnek eredménye ma a Mikes-emlékre k. b. 9500 korona.

A bizottság kiásatta és most renováltatja Mikes szülőházának romjait. Ennek költségei fedezése a Lévay J. költeményére írt „Mikes-dal” és a zágoni tanulók által faragott „Mikes-bot”-okat árusítja. Ujabban pedig a bizottság egyik műkedvelő fényképész tagja bocsátott rendelkezésre a Mikes szülőházánál eszközölt felvétel után fényképezett levelező-lapokat.

A bizottság gyűjtőívek ismételt kibocsátását céltalannak tartja. De azért ismételtelen felkéri a hazafias közönséget támogatásra.

Kívánatra készséggel küld gyűjtő ívet is. Ezen felül minden 55 fillért meghaladó személyesen beküldött adományt Mikes-képes levelezőlapon köszön meg.

Különös figyelmébe ajánljuk ezt érdekes látképek és történelmi emlékek gyűjtőinek. A képen látható tölgyfák, melyek Mikes szülőháza előtt állottak, több mint háromszázadosok, tehát az ő születésekor már nagy fák voltak.

Ismételtelen kérünk mindenkit, aki nemzetünk multjának legszebb emlékei iránt kegyeletet érez: bármily csekély adományokkal, „Mikes-dal” és „Mikes-bot” (ára helyben 1 kor.) és „Mikes látképek” rendelésével támogatásuk önzetlen kegyelet célunkat.

A Mikes-emlék-bizottság megbízásából:

Kiss Lajos,
jegyző.

NAPI HIREK.

— Képviselőtestületi ülés. Közdivásárhely város képviselőtestülete szeptember 13-án tartott ülésében folytatta Dr. Török Andor, illetve Dobay János főjegyző vezetés alatt az 1905-ik évi költség-

előirányzat tárgyalását, mely szept. 9-iki ülésében félbenmaradt volt. A költségvetés rendén a képviselőt a polgármesteri fizetést a Kovács János képviselői tag multkori javaslata szerint 3600 koronában állapította meg, melyből 600 korona lakáspénznek számítatik. Az iparos tanonciskola fentartásához az 1834. évi ipartörvény rendelkezése értelmében kiavandó 2%-os pótdadó megváltásául 800 korona járuléki szintén megszavaztatott, mivel az államsegély jövőre ettől volt függővé téve. A tárgyalás rendén több tételnél megtakarításokat eszközölt a képviselő, úgy, hogy 1905-re nemcsak nem emeltetett a pótdadó, de a régi 40%-os is leszállítatott 37%-ra.

— **Uj gazdasági tudósítók.** A m. kir. földmivelésügyi miniszter Sipos Samu sepsiszentgyörgyi lakost, Háromszékvármegyébe Sepsiszentgyörgy r. t. város határára és Eperjesi Albert kézdívársárhelyi lakost, Kézdívársárhely r. t. város határára nézve a gazdasági tudósítói tiszttel megbízta.

— **Halálozás.** Szűcs Károly kézdívársárhelyi sörgyárost és feleségét Török Máriát érzékeny, súlyos veszt. ség érte. Jenőke nevű, szelid angyal lelkű, szép kis fiók ártatlan élete 4-ik tavaszán, f. hó 12-én, alig 3 napig tartó, de kínos szenvedés következtében, a legönfeláldozóbb szülői ápolás mellett is, megszünt élni; elköltözött korábban elhunyt 6 kis testvére közé az égi hazába. Angyal lett a kedves, okos kis fiú. — de szerető szülői s egyetlen kis testvérbátyja — szívében nagy ürességet, talán örök bánatot hagyott hátra. Szeptember 13-án helyezték el nagy részvéttel a ref. temető kertben, Szabó Jenő lelkész költői szárnyalású, magas rőptű szép beszéde, gyönyörű imája s Nagy Gerő énekvezér megható gyászenekéi után, esendős pihenésre. A mélyen sujtott szülők találjanak enyhületet a közrésztételben, mely irántuk ez alkalommal az egész városban megnyilatkozott.

— **Zászló szentelési ünnepély.** A „Kézdívársárhelyi Asztalos Ipartársulat,” mely az ipartörvény értelmében 1878-ban alakult társulattá, de amely megelőzőleg, mint céh száz évnél régebb idő óta működik 1904. évi szeptember hó 18-án tartja Kézdívársárhelyen zászló-szentelés és felavató ünnepségét. A zászló-anyai tiszt betöltésére a társulat tekis id. Nagy Ferencné orasszoanyt volt szerencsés megnyerni. Az ünnepség sorrendje: 1. 1904. szeptember 18-án d. e. 8 órakor gyülekezés a Vigadó előtt, a tűzoltó zenekar zenélése mellett. 2. Fél 9 órakor indulás a róm. kath. templomba, ahol főtisztelendő Balázs Ferenc, róm. kath. főesperes ur a zászlót felszenteli. 3. A róm. kath. templomból a közönség a Vigadóba vonul, ahol a felavató ünnepség sorrendje következő: 4. Zenél a tűzoltó zenekar. 5. Az ünnepséget megnyitja Bene Albert társulati elnök. 6. Énekel az ev. ref. egyházi dalkör. 7. Felavató beszédet mond tiszteletes Szabó Jenő ev. ref. lelkész ur. 8. Énekel az ev. ref. egyházi dalkör. 9. Szegbeverés. 10. Dr. Török Andor, polgármester, az iparhatóság feje, beszéd kíséretében átadja megőrzés végett a zászlót Bene Albert társulati elnöknek. 11. Az ev. ref. dalkör éneke. 12. Zenél a tűzoltó zenekar. D. u. 1 órakor ebéd özv. Jancsó Dénesné szállójában. A lakoma jegy ára: 4 korona.

— **A sétatéri mulatság.** A kézdívársárhelyi kis sétatér s részben a Kereskedő Ifjak Társulata könyvtára javára rendezett mulatság szeptember 11-én elég kedvező időben s szép sikerrel megtartott. A mulatság délután 4 órakor vette kezdetét a sétatéren a Bodor Lajika jeles zenekarának hangversenyével,

melyet este 7 órakor konfetti, érdekes világposta 8 órakor a Dávid János által rendezett, rendkívül eszinosan és pompásan sikerült tűzijáték követett, majd 9 órakor kedélyes tánemulatság fejezett be a fürdői üveg pavillonban. D. u. 4 órától este 8 óráig a hangverseny közben, a sétatéren nagy élénkség uralkodott; itt fagyaltot, ott süteményeket, harmadik helyen finom pezsgőt, jó borokat árusítottak kedves, szép ifjú lányok, s tették ezt minden pumpolás nélkül, tisztességes, szolid árakat kérve s fogadva el a részvevő intelligens, szép közönségtől. Szóval a mulatság is, mint mindenik, melynek élére a kereskedő ifjuság derék társulata áll, igen jól sikerült. Elismerés érte a rendezőségnek, különösen pedig Fejér Antal, Kiss Károly, Nuridsány Kálmán, Dávid János uraknak, akik a mulatság sikere érdekében rendkívül sokat fáradtak. Az árusítást következő bájos ifjú lányok voltak szívesek teljesíteni. Fagylaltnál: Benkő Irén, Czetz Margit, Nagy Ella, Szvoboda Ilus, Zakariás Mariska és Margit; süteményeknél: Hoffman Rózsi, Hoffman Mariska, Jancsó Gizell, Kaitár Anka, Szabó Margit és Szabó Mariska; pezsgő és bornál: István Irma és Turóczy Vilma. Az összes bevétel 373 K. 18 fillért, a kiadás 281 K. 55 fillért, a tiszta jövedelem pedig 91 K. 63 fillért tesz a jótékony célra, melyre felülfizetni szívesek voltak: Dr. Herepei Iván 23 K., Dobál Lajos, ifj. Kupán József és Nagy I. Lázár 10—10 K.; Dr. Szentpétery Bálint 8 K., Fejér Antal 5 K., özv. Nagy Lajosné 2 K., ifj. Tóth István, Daszbeck Lóri, N. N. 1—1 K., István Jánosné, Turóczy Albertné 60—60 f., Benkő Gyula és Sebők József 50—50 f. A szíves közreműködőknek, úgy a t. felülfizetőknek általunk mond köszönetet a rendezőség.

— **Halálozás.** László Mariska, László Zoltán kézdívársárhelyi kereskedő 3 éves kis leánya, f. hó 14-én, difteritiszben meghalt.

— **Römes eset történt** Poselnek kisközségben szept. 12-én. Pál Gergely olaváló földmíves és felesége rövid időre eltávoztak hazulról s egy 5 hónapos kis fiú gyermeküket a bölcsőben alvva magára hagyták s az ajtókat szokott módon elzárták. Alig egy óra múlva hazajött Pál Gergelyné, aki ekkor oly dolgokat látott, hogy rémületében alig tudott magához térni. Lakása ajtaját nyitva feltörve találta, kamrájából egy egész szalonna s egyéb értékes dolgok hiányoztak s ezek tetejében kis fiát vérben találta: a rablást követő egyén által nyitva hagyott ajtón bement a szobába egy dísznő s az a kis fiú kezét lerágta, minek következtében a szerencsétlen gyermek kiszorvott. Az ismeretlen tettest nyomozták.

— **Irtózatossal** halállal mult ki Gyulafalván, a Gábor-fürésztelepen kézdívársárhelyi Konstantin Mihály famunkás. A nagy fürésznél dolgozott; valamiért lehajolt a fürész alá; mikor fölemelkedett, ezt oly vigyázatlanul tette, hogy az éles nagy fürész a koponyáját hátulról eléfelé kettémetsette. A szerencsétlen természetesen azonnal szörnyet halt.

— **Tanulmányi kirándulás.** A kézdívársárhelyi főgimnázium ifjusága október 1., 2., 3. napjain kirándulást rendez Brassó—Predeal—Sinaia—Törösvárra.

— **Esküdtszéki tárgyalások.** A kézdívársárhelyi kir. törvényszéknél, az esküdtbírószági tárgyalások október 3-án, hétfőn, veszik kezdetüket, a Fény János gyakossági bűnperével.

— **Kedvezményes utazás a Székely kiállításra.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara által október 23-tól 31-éig Marosvásárhelyt rendezendő kerületi iparos segéd és tanonc munkakiállítás látogatására utazó iparos mesterek, iparos segédek, munkások és tanoncok zésére, akik Csik-, Háromszék-, Marostorda- és Udvarhely vármegyék területén laknak a kereskedelemügyi miniszter III-ik kocsiosztályon féláru utazási kedvezményt engedélyezett. Igazolványokat ily kedvezményes vasúti jegyek váltására a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara küldi. Folyamodni lehet a szeptember 25-éig az ipartestület, iparos egyesület, vagy iparos ifjusági egyesület útján. Szept. 20-ig Kézdívársárhely város főjegyzői irodájában is elfogadnak jelentkezéseket. A hol ily testületek nincsenek a műhely főnökök is bejelenthetik a kiállításra utazókat. Az utazási kedvezményt azok a mesterek, segédek, munkások, és tanoncok is igénybe vehetik, kik nem kiállítók.

— **Füstbement terv.** Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága április hó 24-én tartott közgyűléséből tudvalevően felirattal kereste meg a minisztert, hogy Kolozsvár—Marosvásárhely—Székelyudvarhely—Sepsiszentgyörgy—Bodzaforradul vasúti vonalat kiépítesse. E felirattal a miniszter most intézte el, mint nekünk Székelyudvarhelyről írják — a napokban kelt leiratában arról értesítette a megye közönségét, hogy az óhajtott vasútvonal kivétel nélkül, mert egyáltalán nem számol a helyi viszonyokkal, a hét vízállástól, hanem egész egyszerűen légvonalon akarja a Székelyföldet a Feketetengerrel összekötni, amit egy Oláhországgal folytatandó tárgyalás is meg kellene előznie, azonban, miután a vonal csaknem párhuzamosan haladna a predealai vonallal, fölösleges is, meg óriási anyagi áldozatokkal is járna. Ezzel tehát igen hosszú időre levétetett napirendről a Székely Vasút kiépítése kérdése.

— **Az iparosok külön címei.** A kereskedelemügyi miniszter egy konkrét esetből kifolyólag kimondotta, hogy iparosok üzletük megjelölésére bizonyos címeket használhatnak s azt a kereskedelmi céggjegyzékbe is bejegyezhetik. Így például: „Első budapesti szállítási vállalat”, vagy „Első erdélyi reszelőgyár”. Ilyenféle címeket bárki használhat s a miniszter csupán azt köti ki, hogy a cím vagy jelzés az iparos személyi vagy üzleti viszonyoknak és a valóságnak meg nem felelő nem lehet.

— **A „Sarin” sertésvészgyógyszer.** A monori állami kísérleti telepen az immár szabadalmazott „Sarin” sertésvész elleni szer fényesen bevált. A m. kir. földmivelésügyi miniszter ez okból fel is hívta Hazslinszky és Simay urakat ezen szer szállítására. Részen ebből, részben a külföldnek szánt készletből Hazslinszky Károly gyógyszerortárában (Budapest, VIII., Rökk-Szilárd u. 28.) a „Sarin” előállítás árban kapható.

— **Nők az egyetemen.** A diák-kisasszonyok köldöttsége Benedek János orsz. képviselő vezetésével szept. 11-én tisztelt Berzeviczy közoktatásügyi miniszternél, kérve őt, hogy sérelmes rendeletét vonja vissza. Berzeviczy miniszter megígérte, hogy a folyó évre visszavonja rendeletét és a főlvetelre folyamodók kérvényeit kedvezően fogja elintézni. De kijelentette egyúttal azt is, hogy a bölcsészeti szakra nem vesznek fel senkit; mert a miniszter kijelentése szerint a bölcsészettel úgy sem tudnának álláshoz jutni a nők. Orvos és gyógyszerész azonban bárki lehet.

Hirdetések.

Sz. 7039—904.

tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kovásznai királyi járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy a Nagyborosnyó és vidéke hitelszövetkezet végrehajtónak Deák Károly s neje Andok Teréz czofalvi lakos végrehajtást szenvedők

elleni 1200 korona — fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyben a k. vásárhelyi kir. törvényszék (a kovásznai kir. járásbíróság) területén levő, Czofalva község határában fekvő, a czofalvi 86 sz. tljkvben 154 hrszámú ingatlanra 301 kor., a czofalvi 100 sz. tljkvben 138 hrsz. ingatlan házasságrekre 1600 kor., a 156 hrszámú szántóra 1200 korona. Összesen 3101 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb

megjelölt ingatlanok az 1904. évi szeptember hó 29-ik napján d. e. 9 órakor Czofalva községbázánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8-ik §-ában

kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróság, mint tlkvi hatóság, Kovásznán, 1904. augusztus 15-én.

Száva Jakab,
kir. aljbíró.

(117. 1—1.)

Egy német hölgy,

ki nyolc osztályt végzett, egy magyar uri házhoz ajánlkozik, mint **Bonne**. Bővebbet a kiadóhivatalnál.

118. 1-1.

1904. El. 262/1. sz.

Árlejtsi hirdetmény tűzifa szállítása iránt.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék és a területén levő kir. járásbíróságok, valamint a kir. ügyészség és fogházak részére a 1905-ik évben szükséges tűzifa szállítása iránt a f. évi szeptember 29-ik napján d. e. 9 órakor

ezen kir. törvényszék elnöki irodájában nyilvános árlejtsé tartatik.

Szükséglet: a kir. törvényszék részére 218 köbméter, a k.-vásárhelyi kir. ügyészség és fogház részére 113.4. köbm., a k.-vásárhelyi kir. j.-bíróság részére 91 köbm., a kovásznai j.-bíróság részére 89.50 és az ottani fogház részére 26.40 köbm., a sepsiszentgyörgyi járásbíróság részére 126.10 köbm. és az ottani fogház részére 59.47 köbm., továbbá a nagyajtai j.-bíróság részére 43 és az ottani fogház részére 26.92 köbm. tűzifa.

Miről vállalkozni szándékozik azon figyelmeztetéssel értesítettnek, hogy a) a törvényszék, k.-vásárhelyi j.-bíróság és kir. ügyészség hivatali helyiségei, valamint a kir. törvényszéki fogház részére szükséges tűzifa együttes szállítása iránt külön,

b) a kovásznai, sepsiszentgyörgyi és n.-ajtai j.-bíróságok hivatali és fogház helyiségei részére szükséges mennyiség szállítása iránt **járasbíró-ságonként külön-külön is tehető ajánlat.**

Kötelesek vállalkozni szándékozik azon esetben, ha a fennebb a), b) pontokban felsorolt összes helyiségek részére szükséges tűzifa szállítására ohajtának vállalkozni: 285 korona bányapénzt, ellenben csak az a) pont alattiakra vonatkozó ajánlat esetében 158 korona, a kovásznai j.-bíróság és fogház részére tett ajánlat esetében 41 korona, a sepsiszentgyörgyi j.-bíróság és fogházra vonatkozó ajánlatnál 62 korona és végül a nagyajtai járásbíróság és fogházra vonatkozó ajánlatnál 24 kor. bányapénz az árlejtsé megkezdése előtt készpénz-

ben vagy ovadékképes értékpapirban letenni.

Az árlejtsé megkezdése előtt elfogadtatnak kellő bányapénzzel ellátott és szabályszerűen bélyegzett, zárt írásbeli ajánlatok is, — melyekben az ajánlati ár betűkkel is kiirandó s melynek borítéka „Ajánlat tűzifa szállítása iránt” felirattal jelzendő.

A részletes feltételek ezen kir. törvényszék irodaigazgatójánál, valamint az itteni kir. ügyészségnél, a helybeli, kovásznai, sepsiszentgyörgyi és nagyajtai kir. járásbíróságoknál megtekinthetők.

Kézdivásárhelyt, 1904. évi szeptember hó 5. napján.

Veres Gyula,
h. elnök.

(115. 2-3.)

M a g y a r R e g é n y i r ó k

A legértékesebb magyar regények egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

Szerkeszti: **MIKSZÁTH KÁLMÁN**

a ki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötetek elé megírja az írók jellemrajzát.

A nagy magyar elbeszélő méltatja a magyar elbeszélő irodalom jeleseit.

A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története.

A gyűjtemény 34 író 54 munkáját — a magyar irodalom ötvennégy kiváló alkotását — öleli fel.

AZ ÍRÓK NÉVSORA	Baksay Sándor	Dóczy Lajos	Iványi Ödön	Nagy Ignác	Tolnai Lajos
	Beniczky Lenke	B. Eötvös József	Jókai Mór	Pálffy Albert	Vadnai Károly
	Beöthy László	Fáy András	B. Jósika Miklós	B. Podmaniczky Frigyes	Vas Gereben
	Beöthy Zsolt	Gaál József	Justh Zsigmond	Pulszky Ferenc	Versey Ferenc
	Bródy Sándor	Gárdonyi Géza	B. Kemény Zsigmond	Rákosi Jenő	Werner Gyula
	Csikó Gergely	Gyulai Pál	Kutty Lajos	Rákosi Viktor	Wohl Stefanie
	Degré Alajos	Herczeg Ferenc	Mikszáth Kálmán	Toldy István	
AZ ÍRÓK NÉVSORA					

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációival.

Mindössze ezer illusztráció külön diszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható **betűk**. Finom, famentes **papiros**. Diszkrét izlésű, diszes **bekötési tábla**.

MEGRENDELŐ-JEGY.

A cégtől
ezennel megrendelem a

„MAGYAR REGÉNYIRÓK”

című gyűjteményes vállalat hatvan kötetű, vászonkötésben 300 kor.-ért;

a) négy koronás havi részletfizetés mellett,
b) félveként fizetendő 25 kor. utánvét mellett.

A nem kívánt módokat törölendő.

Tudomásul veszem, hogy a fenti műből 1904. szeptember hótól kezdve félveként egy-egy 5 kötetből álló sorozat jelenik meg. A részletek az első szállítástól kezdve minden hó 1-én a fenti cégnél fizetendő be mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítő nincs. A részletek be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a vételár esedékessé válik. Az első részlet utánveendő. Szóbeli megállapodások érvénytelenek.

Lakhely és kelet:

Név és állás:

A „MAGYAR REGÉNYIRÓK”

minden művelt magyar uri család örökbeesü könyvtára. A hatvan kötet félveként **öt kötetes** sorozatokban jelenik meg. Az első öt kötet most hagyta el a sajtót.

A 60 kötet ára előkelő kötésben **300 kor.** Törleszthető **havi 4 koronás részletekben is.** Megrendelhető a mellékelt **rendelő-jegy** felhasználásával bármely **könyvkereskedés** útján. — **Részletes prospektust** kívánatra készséggel küld a kiadó ntézet

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Megrendeléseket a fent körülírt feltételek mellett elfogad IFJ. JANCÓS MÓZES könyvkereskedő Kézdivásárhelyt.

116. 2-8.

Nyomatott Ifj. János Mózes könyvnyomdájában Kézdivásárhelyt.